

מידעון להורי

בס"ד, אב תשפ"ד, שבת פרשת עקב

דברי פתיחה

הרב שרגא פרוכטר, ראש הישיבה

שהתחיל לפני כשנה. מי היה מאמין שהמלחמה תיקח כ"כ הרבה זמן.

גם במישור הישיבתי – הרב ספי מנהל החטיבה התחיל לפני כשבוע וחצי סבב שני של מילואים בצפון, וכן 5 רמ"ם לפחות שלא יתחילו את השנה משום שגוייסו בצווי 8 למילואים בסבבים שני ושלישי. אנו מקווים שהניסיון שצברנו בשנה שעברה יאפשר לנו להתמודד עם חסרונם של הרב ספי והרמ"ם שלא יתחילו איתנו את השנה.

לבני הישיבה היקרים והוריהם שלום רב.

בשבוע האחרון פגשתי מספר תלמידים שאמרו לי: "הרב מספיק, אנחנו מוכנים לחזור חזרה לישיבה, מתגעגעים לישיבה ולחבר'ה". האמת היא שאנו עוברים בחופש זה חוויות קשות בעקבות המלחמה. כולנו מתגעגעים לכם, מצפים לראות את בית המדרש עם ציבור גדול של תלמידים מתפללים תפילת שחרית...ביהמ"ד והישיבה מחכה לכם!!!!

מספר מילים לפתיחת המידעון.

ישיבת גב"ש - ברשימת בתי הספר המצטיינים לשנת הלימודים תשפ"ד. 351 חטיבות עליונות זכו בהצטיינות על הישגים ערכיים, חברתיים ולימודיים. בחירתם של בתי הספר הזוכים התקבלה על סמך שקלול של שורת מדדים בתחומים הערכיים, החברתיים והלימודיים, ובכלל זאת: מניעת נשירת תלמידים, קליטת תלמידי החינוך המיוחד, שיעור הגיוס לצה"ל או לשירות

מלחמת חרבות ברזל. השבוע האחרון עמד בסימן המתקפות ההולכות ומתגברות בחזית הצפונית, והמשא ומתן הקשה והמורכב לשחרור החטופים שנמצאים בידי החמאס. השבוע התבשרנו על השבתם של 6 גופות של אזרחים ישראלים שנלקחו בשבי ע"י החמאס ונרצחו בתקופת החזקתם בידי המחבלים. "ארץ אל תכסי דמם". בשבוע האחרון נפלו 2 חיילים בעזה, חלק נפצעו בירי הרקטות והכטבמ"ם בצפון, ואנחנו עדיין באירוע קשה

אזרחי-לאומי, אחוז הזכאות לבגרות, אחוז הצטיינות במבחני הבגרות, אחוז זכאות לתעודת בגרות איכותית ומידת השיפור בהשוואה להישגים בשנה הקודמת.

לשמחתנו - ישיבתנו היקרה זכתה להיכלל בתוך רשימת בתי הספר המצטיינים. כל הרמי"ם והמורים שמלמדים בחטיבה העליונה יזכו בסכום כספי משמעותי על הצטיינות זו. ברצוני להודות מאוד להנהלת הישיבה, לצוות הרמי"ם, המורים ואנשי המנהלה. תודה מיוחדת לבנינו היקרים ששותפים בהצטיינות זו. אשרינו!!!! פתיחת שנה"ל תשפ"ה - כיתות ז' - ח' - ביום חמישי הקרוב מסתיים החופש הגדול לכיתות ז'-ח! סדר היום הראשון בישיבה לכיתות אלו מופיע בחוברת ששלחתי אליכם לפני שבועיים.

כיתות ט' - י"ב - יפתחו את השנה אי"ה ביום ראשון כ"ח מנחם אב, 1/9/24. סדר היום הראשון מופיע בחוברת. תנצלו את השבוע האחרון. השתדלו לרכז קניות, בדיקות, נסיעות וכל מה שעלול לפגוע ברצף הלימודי בזמן שנשאר כדי שתגיעו מוכנים לפתיחת השנה.

הקמת קיר זיכרון לע"נ בוגרי הישיבה חללי צה"ל ונרצחו בפעולות איבה. מאז הקמתה של המכינה נפלו למעלה מעשרים וחמישה בוגרים במלחמות ישראל, בפיגועי טרור ובשרותם הצבאי. במהלך מלחמת "חרבות ברזל" נוספו לצערנו לרשימת הנופלים סרן איתי מאור הי"ד, סמ"ר מירון גרש הי"ד ואברהם טיברג הי"ד. זמן רב שאנו חפצים להקים להם יד ושם בבית האלוקים שבישיבה. זיכרון הולם ועדות למעשי גבורתם וחייהם הערכיים, עיצוב זכרם כסמל ומורי דרך לחיי הדורות הבאים. מקומו של כותל הבנים יהיה בכניסה לבית המדרש הגדול. בכל לוח זיכרון יכתבו מספר פרטים

קצרים על הבוגר ויצורף קוד QR סמוך לשמו. כל תלמיד או אורח שיסרוק את הקוד יגיע לאתר שבו יוכל לקרוא בהרחבה על הנופל, לצפות בסרטוני זיכרון ובחומרים נוספים הקשורים לחייו ולנפילתו של הבן.

"מנשרים קלו" מאריות גהרו"

הדמייה שקיבלנו מחברת גל-עד:

פרשת עקב.

אנו נמצאים בספר דברים, ומשה רבנו נואם את הנאומים הגדולים והאחרונים שלו לפני כניסתם של עם ישראל לארץ ישראל. משה לא עומד להיכנס לארץ ולכן הוא מזהיר בנאומיו את בני ישראל ומדריך אותם – כיצד להתנהג בארץ. ניתן ללמוד המון מכל נאום ונאום של משה, אך החלטתי להתמקד בנושא אחד, משמעותי מאוד לתקופה בה אנו נמצאים, מלחמת "חרבות ברזל".

פרשת עקב - הבורא העצום ואני הקטן

בפרשת עקב ממשיך משה רבנו לנאום לפני כניסתם של עם ישראל לארץ, ולהנחותם ביחס לצפוי להם בתקופה שלאחר מסע הנדודים הארוך במדבר. הנאום, שנמשך לאורך כל ספר דברים, הינו סיכום של המאורעות שאירעו להם עד כה מאז היותם עבדים במצרים והכנה לצפוי לבוא.

אחת הבקשות וההנחיות של משה לעם לפני כניסתם לא"י הייתה להיזהר מתכונת הגאווה, שעלולה להתפתח אצלם דווקא כשהם יצאו מתחום השגחתו הניסית והברורה של ה' יתב', כפי שהיה בתקופת ההליכה במדבר.

בזמן הנדודים במדבר ליוו את העם עמוד ענן ועמוד אש, שפע של מזון ניתן להם ללא מאמץ מהשמיים ובאר של מים ליוותה אותם לכל מקום. כמו כן מתואר שנעליהם לא נשחקו ובגדיהם גדלו עימם. במציאות כזו ברור היה לכל שה' נוכח, מגן ומספק להם את כל הצרכים.

אך, עם כניסתם של עם ישראל לארץ ישראל, כשהעם צריך להילחם באויביהם ולפתח חיי מסחר ושלטון בכוחות עצמו על מנת לשרוד ולהתפתח, **דווקא אז** – יש עליהם לזכור **כי גם כעת ה' הוא זה ש"מושך בחוטים"** וכי חסדיו הם אלה שמאפשרים להם את כל אלה.

נאמר בפסוקים - **"וזכרת את ה' אלוקיך כי הוא הנותן לך כוח לעשות..."**. משה, שהכיר היטב את עם ישראל, יודע כי במידה והעם אכן יצליח לכבוש את הארץ ולהשתקע בה, הוא עלול לשכוח את הניסים שראה במדבר. אמונתו של העם בוודאות קיומו של ה' יתב' עלולה להתערער ובמקביל עלולה לגדול תחושת גאווה ואשליה שבכוחם בלבד הם יכולים לפעול ולהצליח - **"ואמרת בלבבך כוחי ועוצם ידי עשו לי את החיל הזה"**, שכן הגאווה וכוח ההרגל יכולים להשכיח מאתנו גם את הדברים המופלאים ביותר שרק אתמול הרטיטו את ליבנו.

הזהרה זו של משה באה מיד לאחר שהוא תיאר בפניהם את העושר והשפע שממתינים להם בא"י - **"כי ה' אלוקיך מביאך אל ארץ טובה... ארץ חיטה ושעורה וגפן ותאנה ורימון, ארץ זית שמן ודבש"** והשפע הזה עלול לבלבל את חושיהם ושיקול דעתם של עם ישראל.

עם ישראל צריכים לזכור שגם כעת-בארץ ישראל, ה' יתב' ממשיך להנהיג אותם, ממשיך להוביל ולמשוך בחוטים. צריך להיות שילוב בין האמונה המוחלטת שה' שולט על העולם – מחד, ומאידיך – הקריאה לאדם לפעול ולעשות את המירב ולפעול בא"י באופן מעשי.

ככלל, ביהדות ישנו מתח תמידי בין האמונה הברורה והמוחלטת שיש בורא ששולט בעולם ושאחראי על כל המתרחש בו, לבין הקריאה לכל אדם לעשות את מירב המאמצים בכוחות עצמו

כדי להתקדם ולקדם את המציאות

האישית והכללית.

4

מצד אחד אנחנו נדרשים להשתדלות אישית כדי

להשיג את שאנו רוצים - כדברי הלל הזקן: "**אם אין אני**

לי מי לי...", ומהצד השני אנחנו סומכים על ה' יתברך שישלים את

חסרונותינו מתוך הבנה שללא עזרתו איננו שווים כלום - כהמשך דבריו

של הלל הזקן: "**... וכשאני לעצמי מה אני?**" (כלומר, אם רק אני בתמונה

אז היא בהכרח חלקית משום שלבדי אני לא באמת מסוגל להצליח).

בדבריי אין חלילה קריאה להימנע מעשיית מאמצים מרובים למען השגת

מטרתנו!! אנו עלולים לחשוב שאם ה' שולט בכל, אזי אין טעם להתאמץ

ולנסות להשפיע על המציאות. זו מחשבת טעות!!! אנחנו בהחלט נדרשים לעשייה פעילה,

עשייה של האדם. אדם שנולד עם כישורים צריך לעשות את המיטב כדי להביאם לידי ביטוי

ובכך להראות לעולם לא כמה הוא עצמו מוכשר, אלא כמה נפלא הבורא שיצר מסוגלות שכזו

אצלו.

הדבר נכון גם ביחסנו אל הצבא ומוסדות המדינה. אל לנו לשבת מנגד ולחכות לניסים של

הבורא. אנחנו נדרשים בכוחות עצמנו לפתח צבא חזק, לשכלל את הכלכלה והמסחר ולנהל

מוסדות צדק ומשפט, וכל זאת כמובן מבלי לרגע להפסיק להאמין שמי שבאמת משפיע

ומכריע על הכול הוא בעה"ב של העולם - הרי הוא ה' יתב'.

דומני כי אין המחשה טובה יותר לחטא הגאווה, "כוחי ועוצם ידי" מאשר סיפורו של בר

כוכבא.

במה נכשל בר כוכבא??

כוחו של בר כוכבא היה רב מאוד. במדרש באיכה רבה ב'ד' מסופר שהוא היה זורק אבני

בליסטרא (=אבנים גדולות) אל עבר מחנה הרומאים והורג מהן כמה נפשות, וכן בגמרא בגיטין

נ"ז. מסופר שהוא היה נכנס לתוך מחנה הרומאים, הורג כמה מהם ויוצא. נוכח כוחו ופעולותיו

הצבאיות המוצלחות של בר כוכבא אמר עליו רבי עקיבא שהוא מלך המשיח. בר כוכבא (או

כפי שמופיע בגמרא "בר דרומא") בטח בכוחו וביכולותיו עד כדי כך שבשעה שהיה יוצא לקרב

אמר: "ריבוניה דעלמא לא תסעוד ולא תכסוף (=ריבונו של עולם אל תעזור לי ואל תפריע לי

) הלוא אתה אלוקים זנחתנו ולא תצא בצבאותינו".

בגמרא בגיטין מסופר שבר כוכבא נענש ומת ע"י הכשת נחש, הואיל ונכשל בפיו כשאמר -

"הלוא אתה אלוקים זנחתנו ולא תצא בצבאותינו". כישלוננו של בר כוכבא נעוץ בחטא הגאווה.

הוא כ"כ סמך על כוחו ועוצם ידו עד שביקש מה' יתב' שלא יתערב במלחמה (עד היכן מגעת

מידת הגאווה....) כי הוא יכול להסתדר לבד. ע"כ הוא נחל כישלון חרוץ.

מסיפור זה ניתן ללמוד שהאדם צריך **לדעת** שההצלחה, כל תחום בחיים, תלויה במי

ש-"נותן לנו כוח לעשות חיל".

ומה לגבי מידת הענווה??

רבי זושא מאניפולי, שהיה צדיק ועניו במיוחד, נסע יום אחד ברכבת להעביר שיעור

בעיירה סמוכה. מהקרונ הוא ראה כמה עשרות מחסידיו שחיכו לבואו ברציף. מבלי

שאיש הרגיש הוא ירד מהרכבת ונעלם. לאחר דקות ארוכות של חיפוש מצאו אותו

תלמידיו עומד בחדר צדדי מול הראי אומר לעצמו: "אתה גדול!

אתה צדיק! אתה נפלא! אתה הרב הכי גדול באזור!"

ומתגלגל מצחוק.

5

לשאלתם הוא ענה שהוא ידע שזה מה שהוא ישמע מהם וחשש שכשהם יאמרו לו את הדברים הללו הוא יתפתה להאמין להם. רק מול המראה הוא נוכח לדעת ולהיזכר כמה הדברים מגוחכים וכי רק ה' יתברך הוא שגדול ונפלא באמת.

מה אנו צריכים ללמוד מכך – בניים יקרים??

התורה מדייקת בלשונה, התורה כותבת: "וזכרת את ה' אלוקיך כי הוא הנותן לך כוח לעשות חיל....." עלינו לזכור תמיד שאנחנו איננו מקור לכוחות שלנו, מקורם הוא בה' יתב' אשר נתן לנו את הכישרונות והכוחות איתם אנו פועלים.

הענווה לא אומרת שהאדם הוא יצור ריק וחלול שכל כולו "מריונטה" שמנוהלת ומתנועעת ברצון ה'. לאדם יש כוחות ויכולות, כישרונות ומרץ לפעול ולעשות והוא חייב לעשות, אך הוא צריך לדעת שהמקור לכוחותיו הוא ה' יתב'. רגעים שלפני כניסתנו לארץ, ולהיותנו עם נורמאלי ובריא, מחדדת התורה ואומרת לנו – אל תהיו שיכורי כוח המכורים לעצמכם וליכולותיכם, אלא תמיד תזכרו מי הוא "הנותן לכם לעשות חיל".

הרבה שואלים – איך ייתכן שב-7 לאוקטובר המחבלים נכנסו בכזו קלות לקיבוצי העוטף ורצחו מעל 1500 חיילים, אזרחים, מבוקים וילדים?? איפה היינו, איפה היה צה"ל?? יש כאלו שאומרים שמפקדים בכירים בצה"ל נהגו בגאווה כזו או אחרת ולא שמעו לחיילי המודיעין ולתצפיתניות. "הערבים לא יכולים עלינו!!" זו הייתה הסיסמא. ייתכן שחטאנו בחטא היוהרה, חטא הגאווה.

מי ייתן ונזכה תמיד לפעול ולעשות ובע"ה להצליח, אך ננהג בענווה ונדע שבלי רצונו של ה' שנצליח, פשוט לא נצליח. זה מה שמשא מלמד את עם ישראל לפני השינוי הגדול בכניסתם לארץ – דעו לכם, כוחכם מוגבל, תנהגו כאנשים ענווים כיוון שה' יתב', הוא מנהיג את העולם. נתפלל כולנו לפני כניסתנו לחודש אלול – חודש הרחמים, שה' יתברך ישלח לנו ברכה והצלחה במעשי חיילינו, מפקדנו, שה' יתברך ישלח רפו"ש לכל חיילינו הפצועים, שה' יתברך יחזיר את החטופים במהרה הביתה בריאים ושלמים, ובשבע"ה כולם – אנשי הצפון והדרום יוכלו לחזור לבתיהם לשמוע קול שופר גדול, כבר בראש חודש אלול הקרוב ושה' יאמר לנו כבר עכשיו – "סלחתי", ונראה ניסים ונפלאות במהרה. אמן.

אוהבכם ומוקירכם מאוד
שבת שלום ובשורות טובות
שנת לימודים מוצלחת
שרגא פרוכטר – ראש הישיבה

